

מימין: מהא אבו חוסיין, "חזון", 2014; מנאר זועבי, "Elevator Speech", 2014, צילומים: אריאל רהפטיג

תערוכות בונרים 2014

להביס את הקלישאות

בתערוכת בוגרי התואר השני באמנות באוניברסיטת חיפה בלטו הפרויקטים של מנאר זועבי ומהא אבו חוסיין, שמשתמשות בדימויים הזמינים של הערביות כדי לנתץ סטריאוטיפים

הראשונה בתערוכות בוגרי לימודי האמנות השנה היא תערוכת בוגרי גרי MFA באוניברסיטת חיפה, שמחוקקת בתצוגה של בוגרי כל השנים, במלאות עשור לתוכנית התואר. שני פרויקטים מעניינים במיוחד, מתוך שבעה מסיימי התואר השנה, נעשו שניהם על ידי נשים פלסטיניות, שעבודותיהן עוסקות בזהות הלאומית והמגדרית באופנים לא שגורים.

מנאר זועבי מציגה את "Elevator Speech", שתי עבודות וידיאו קצרות וקומפקטיות, אפיוודות שהן מחוות מצד למות לתקופת לימודיה באוניברסיטת חיפה והן גם מחווה לעבודות הגוף/שפה של שנות ה-70, אקספרימנט מנטלי מחוץ. בעבודת וידיאו אחת נראים גבר ואשה מג' במ (ערו בראל, המנחה של זועבי בפרויקט הגמה והיא עצמה), עומדים שותקים במרעית שקופה, עולים ויורדים מבלי שמי מהם ילחץ על הכפתור. וזהו. אבל הכל מורעל בעבודה הקונספטואלית החדה הזאת - מתמתת ה"תקועים במעלית" השייכת לז'אנר הקומדיה הרומנטית ועד לבית הזכוכית שבו לא זורקים אבנים. האם השיקפה השורדת בין שתי הרמויות מסורבלת ומתוחה, מסוג השתיקות במפגשי יהודים-ערבים שלעולם לא כוללים את השאלה "מה עשית בצבא", או שזו שתיקה נינוחה בין קרובים, שני אמנים?

זועבי מדלגת בקלילות מעל מכשלות התקנייה של פוליטיקת ההזריות (גבר ואשה, יהודי וערבייה, מורה ותלמידה, כל אלה מתקיימים בעבודה כמוכח, אבל לא רק שאינם המשמעות הבלעדית שלה, אלא הם נועדו לקבל תפנית ולהביס את קלישאות יחסי הכוח). ככה, בלי ידיים, כמו שתי מרינוטות שיד נעלמה מעלה ומורידה אותם בין הקומות, מתארגנת מטאפורה אידיוטית אפקטיבית לעילא של התנועה הריתמית "רד עלה, עלה ורד".

בעבודת הווידאו השנייה מצלמת זועבי את חללי מבנה הפקולטה לאמנות, כל קירותיה החיצוניים עשויים זכוכית, כשהוא ריק מאדם. רק היא משתקפת פה ושם כרוח הרפאים של המקום. הסאונד הוא של מעין שיעור בערבית. זועבי יורה מלים יחידות בקצב מהיר ובראל חוזר אחריה. הוא משנן כתלמיד צייתן, לייזה דוליטל של ממש. וזועבי/ר'ד היגינס ממשיכה בלימוד השפה שלה, בלי תחביר ובלי דקדוק, מלים בעלות בעצם רצף אסוציאטיבי, ובעברית. זהו הומור רצעים פואטיים. האם יצליח בראע ללמוד ערבית בהגייה נכונה ולהיות ליידי של ממש? עבודה אחת שותקת, האחרת

כנציבי מלח, חר'קרן, זוג מת' חתן, צילומי פספורט; כל אלה מונחים על פני השטח בשכ' בות, מתערבבים זה בזה.

הנוסח הפאנקיסטי של גזירת דימויים משתמש בדימויים הזמינים ביותר, כפי גלבייה, אלף לילה ולילה ועוד) ובונה מהם תרחיש המ' תגבר על סטריאוטיפים.

הנוסח הפאנקיסטי של גזירת דימויים מכמה מקורות ותקיעתם השעטנזית יחד הוא נוסח אפקטיבי, המערב רגישות גדולה לפרטים לצד אלימות ההדבקה הלא הרמונית

לום טופוגרפי או לווייני. אולי היא נחלצת בתוך העושר האקספריסיבי, אולי שוקעת בו. נוסף על כך, מוצגים רישומים בהירים עשויים בשתי שכבות קווים המשורטטות אחת על גבי השנייה. טבע הומס, תפנימים, אשה הלולה בכיסוי ראש ניצבת במרפסת. אחרת חולשת על רישום נוף שדות, ענן שחור מכסה את פיה. כמו זועבי, גם אבו חוסיין משתמש בדימויים הזמינים ביותר של הערביות (סוס ערבי, כפר, גלבייה, אלף לילה ולילה ועוד) ובונה מהם תרחיש המ' תגבר על סטריאוטיפים.

תערוכת בוגרי התואר השני באמנות באוניברסיטת חיפה, המשכן לאמנויות ע"ש הכ"ס. ראשון עד חמישי: 8:00-20:00; יום שישי, 8:00-13:00. עד 29.5